

Luís de Camões

A HŐSÉGBEN A NYÁJ A HŰST KERESTE

Todo animal da calma repousava

A hőségben a nyáj a hűst kereste,
Liso¹ nem érzett a tűzből semennyit;
ő saját belső tüzétől melegszik,
csak nimfája jelenthet enyhét erre.

A sok bánat zúdult a nagy hegyekre,
a gyötrelmek elmondta kínkeservit,
a rideg szív nem lágyult meg szemernyit,
alighanem más szenvedély vezette.

Az ősvadon egészen elcsigázta,
leült Liso egy magas fahalomra,
emlékül búját egy tölgyfára véste:

—Ne gondoldj soha többé bizakodva
női szívre, jellemének hibája,
hogy biztos csak az állandó szeszélye.

¹ A szerző nevének (Luís) az anagrammája.

ÚSZOTT A TŰZ FELÉ, MELY KORMÁNYOZTA

Seguia aquella fogo, que o guiava

Úszott a tűz felé, mely kormányozta,
Leandrosz, az ár és szél már kikezdte:
nem kapott levegőt, meg volt ijedve;
de Ámor jóindulattal pártolta.

Nem futotta erejéből már sokra,
nem lankadt, úgy gondolta a hidegbe',
—szólni nem bírt —, ráhagyta a vizekre,
hogyan teljesedjék itt be mindjárt sorsa.

—Kedves Tenger, szólt az ifjú magában —,
nem várok kegyelmet, csak arra kérlek,
Héró, sorsom látva, el ne merüljön...

Sodord el a holttestem messze végleg
a toronytól. Légy ebben is a társam,
ha már elkívántad tőlem az üdvöm.

MÁR MINDENKI A VESZTEMET JÓSOLTA

Julga-me a gente toda por perdido

Már elvesztem, mindenki úgy gondolta,
ide juttatott a szívem szerelme,
csak kóboroltam embert nem keresve,
a társasági élettől óztkodva.

Kiismertem a világunk apróra,
kétszer körbejártam útnak eredve,
sekélyes, buta, tévelygő szemembe',
kit nem sújt nálam is jobban balsorsa.

Van, aki eget-földet megmozgatva
fut a pénz és hírnév után, míg mások
túrnek vasat, tüzet, csendet cserébe;

én szolgáló maradok napról-napra,
és viselem a faragott arcmásod
lelkem mélyére örökre bevésve.

A KRISTÁLYSUGÁR A KÉVÉT LEDOBTA

O raio crystallino se estendia

A kristálysugár a kévét ledobta
a gyöngyházfényű hajnali világra,
mikor Nise, a pásztorlány, a mátká,
útra kelve az életét lemondta.

Elbújhat mögötte a nap korongja,
felnézett, szemében a könnyek árja,
üldözte sors, idő és saját árnya,
feltekintett az égre, és sorolta:

—Szüless meg, napfény, mint a tiszta béke;
ragyogj fel, szépséges hajnali fáklya,
bármelyik csüggedt lélek örömére,

kivéve engem, tudod, hogy hiába,
én nem juthatok öröm örökébe,
nincs még egy ilyen bús pásztorleányka.

HARSÁNYZÖLD VIDÉK, BÉRCEK ÉS HEGYORMOK

A fermosura desta fresca serra

Harsányzöld vidék, bércek és hegyormok
árnyékot ad a gesztenyefa lombja,
alatta lomhán hömpölygő folyócska,
e tájat messze kerülnek a gondok.

Különös föld, a tenger vize mormog,
a nap épp rásüt a szemközti dombra,
ballag hazafelé lassan a csorda,
kergetőznek a felhőkkel a rojtok.

Itt a vad természet kincse temérdek,
ez földi gazdagság, sokféle pompa,
de ha nem látlak, az búbanat völgye,

nélküled untat a szépsége, ronda,
nélküled egyre múlok, de nem élek,
örömben is hull a bánat könnye.

A KÓCOS LÉTET A HALÁL BOGOZZA

A Morte que da vida o nó desata

A kócos létet a Halál bogozza,
Ámor bogát is szeretné kurtára
vágni, a Távollét lesz a fullánkja,
és az Idővel dönti le romokba.

Két erő, amely egymást épp kioltja,
ketten, mégis külön fognak munkába:
az Ész, mely nem lép a Végzet útjára,
és a gaz Végzet, mely az Észet kiosztja.

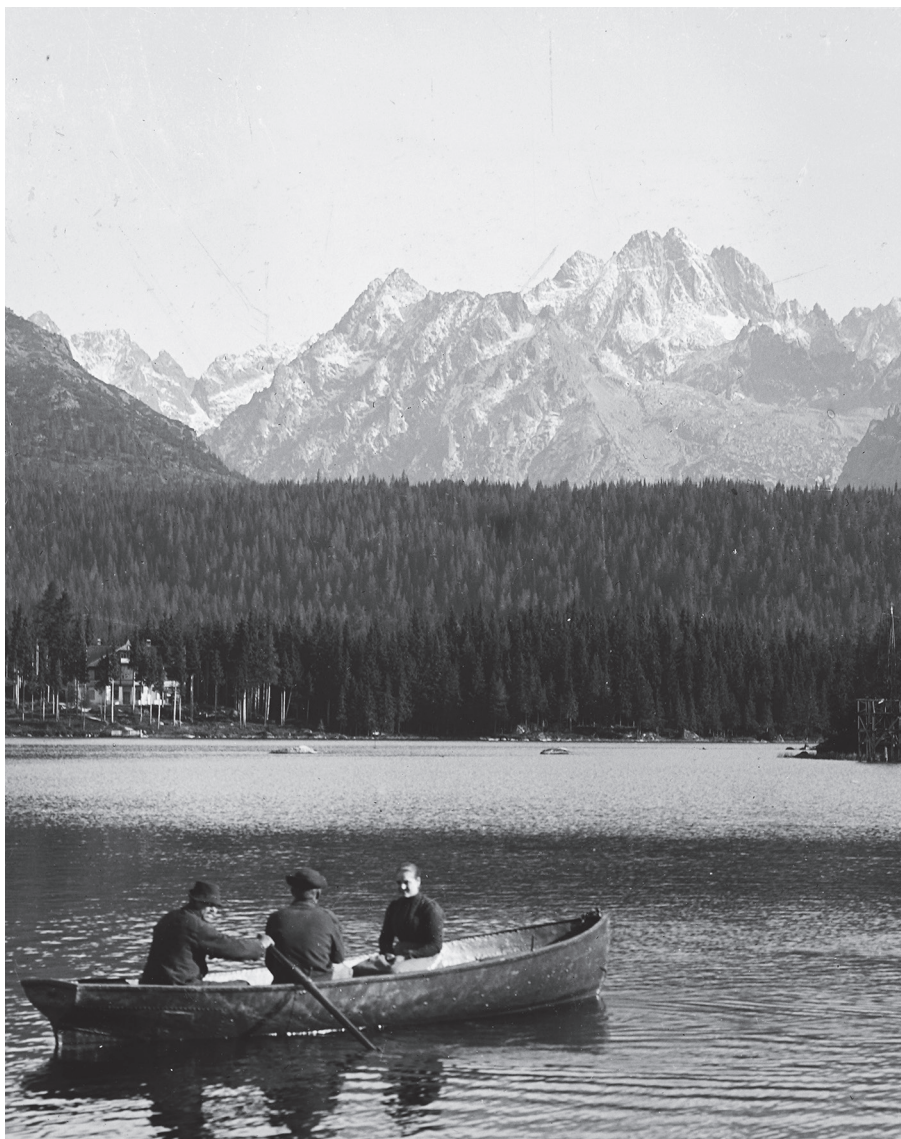
A Halál, megteheti, hát csinálja
csak, hogy a testről a lelket levágja.
De Ámor mindig kettő lesz az egyben;

Ő győz a halálon, övé e pálma
mindig, Idő és Távollét hiába,
győztes lesz az Ész és a Végtet ellen.

FORDÍTOTTA MOHÁCSI ÁRPÁD

© Fortepan, Saly Noémi

© Fortepan, Magyar Földrajzi Múzeum, Erdélyi Mór cége